

Inicjatywy europejskie związane z bibliotekami cyfrowymi

Marcin Werla (mwerla@man.poznan.pl)
Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe

Inicjatywy europejskie...

- Cel prezentacji:
  - Europeana w kontekście projektów europejskich
- Subiektywny wybór projektów
  - Projekty związane z tworzenie infrastruktury bibliotek cyfrowych i repozytoriów na poziomie europejskim
  - Projekty o dużym pokryciu geograficznym Europy
  - Serie projektów – działania kontynuowane w kolejnych projektach, w tym samym lub kolejnych programach Komisji Europejskiej

Minerva, Michael

Minerva / MinervaPLUS

- Cel: Koordynacja digitalizacji w Europie
„Koordynacja obejmuje dyskusje nad harmonizacją działań związanych z dygitalizacją materiałów naukowych i kulturalnych, tworzenia wspólnej platformy dla tych działań, przygotowywania rekomendacji i wskazówek przydatnych dla właściwego realizowania procesów dygitalizacji, tworzenia metadanych, a także planowania długoterminowego dostępu do danych przetworzonych cyfrowo, ich konserwacji i zabezpieczenia.” -
<http://www.icimss.edu.pl/MINERVA/>
- Uczestnicy: ministerstwa kultury krajów UE
- Źródło finansowania: 6PR (MinervaPLUS)
- Adres WWW: <http://www.minervaeurope.org/>

Minerva eC

- Cele: Kontynuacja projektów Minerva i MinervaPLUS
- Okres realizacji: październik 2006 – wrzesień 2008
- Uczestnicy: 31 instytucji, w tym ministerstwa kultury
  - Z Polski: BN, Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją
- Źródło finansowania: Program eContent*Plus*
- Adres WWW: <http://www.minervaeurope.org/>

Michael/MichaelPLUS

- Cele (ściśle powiązane z projektami Minerva):
  - „Celem projektu jest przygotowanie przejrzystego katalogu dostępnego online, pozwalającego na szybkie wyszukiwanie i przeglądanie dokumentów cyfrowych zebranych w polskich muzeach, bibliotekach i archiwach. Katalog zawiera opisy kolekcji cyfrowych i powiązanych z nimi serwisów oraz produktów multimedialnych (takich jak serwisy internetowe, elektroniczne materiały do nauki i zasoby płyt CD). Dzięki MICHAEL-POLSKA znajdziesz odpowiednie zasoby oraz dowiesz się jak uzyskać do nich dostęp niezależnie od tego, czy interesują Cię sztuki piękne, historia średniowieczna, czy dzieje najnowsze. Gromadzimy także opisy kolekcji dotyczących poszczególnych regionów oraz kolekcji udostępnionych cyfrowo przez lokalne instytucje kultury.” - <http://www.michael-culture.pl/>
- Okres realizacji: czerwiec 2004 – maj 2007, czerwiec 2006 – maj 2008
- Uczestnicy: instytucje z 21 krajów (z Polski Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją)
- Źródło finansowania: Program eTEN
- Adres WWW:
  - <http://www.michael-culture.pl/>
  - <http://www.michael-culture.org/>

The European Library

The European Library (TEL)

- Serwis internetowy dający dostęp do zasobów 47 bibliotek narodowych krajów europejskich
  - Katalogi (od początku działania)
  - Zasoby cyfrowe (dołączone później)
- Projektem zarządza konsorcjum, w skład którego wchodzi obecnie 23 biblioteki narodowe
- Adres WWW:
<http://www.theeuropeanlibrary.org/>
Dostępny od 17 marca 2005 roku

The European Library: Gateway to Europe's Knowledge

- Portal TEL został pierwotnie stworzony w ramach projektu „The European Library: Gateway to Europe's Knowledge” (w skrócie TEL)
  - Okres realizacji projektu: 2001 - 2004
  - Uczestnicy
    - Fundacja CENL (Conference of European National Librarians)
    - Biblioteki narodowe z Finlandii, Niemiec, Włoch (Florencja i Rzym), Holandii, Portugalii, Słowenii, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii
  - Źródło finansowania: 5FP
  - Adres WWW: <http://www.europeanlibrary.org>

TEL-ME-MOR

- Cele
  - Wsparcie 10 bibliotek narodowych z nowych krajów członkowskich UE częściowo uczestniczących w TEL w rozpoczęciu współpracy w pełnym zakresie
  - Ułatwienie organizacjom z nowych krajów członkowskich UE udziału w projektach finansowanych przez Komisję Europejską w obszarze IST (Information Society Technologies)
- Okres realizacji: luty 2005 – styczeń 2007
- Uczestnicy:
  - Fundacja CENL
  - Biblioteki narodowe x 14 (w tym BN)
  - Eremo S.R.L.
- Źródło finansowania: 6FP
- Adres WWW: <http://www.telmemor.net/>

EDL

- Cel: Włączenie do TEL katalogów i kolekcji cyfrowych z Belgii, Grecji, Islandii, Irlandii, Lichtensteinu, Luksemburga, Norwegii, Hiszpanii i Szwecji
- Okres realizacji: wrzesień 2006 – luty 2008
- Uczestnicy:
  - Biblioteki narodowe x 14
  - Eremo S.R.L.
- Źródło finansowania: eContent*Plus*
- Adres WWW: <http://edlproject.eu/>

TELplus

- Cel: wzmocnienie, rozszerzenie i ulepszenie TEL
  - Poprawa możliwości dostępu do danych przy pomocy protokołu OAI-PMH
  - Udostępnienie ponad 20 milionów stron treści cyfrowych z OCR
  - Ulepszenie mechanizmów wielojęzycznego wyszukiwania
  - Dodanie usług związanych z operacjami na treściach cyfrowych
  - Przyłączenie bibliotek narodowych Bułgarii i Rumunii
- Okres realizacji: wrzesień 2007 – grudzień 2009
- Uczestnicy:
  - Biblioteki narodowe x 20 (w tym BN)
  - Austrian Research Centers GmbH
  - Free University of Amsterdam
  - University of Padua
  - Technical University of Lisbon
- Źródło finansowania: Program eContent*Plus*
- Adres WWW: <http://www.theeuropeanlibrary.org/telplus/>

FUMAGABA

- Cel: przyłączenie do TEL kolejnych bibliotek narodowych
  - Former Yugoslav Republic of Macedonia
  - Ukraine
  - Moldova
  - Albania
  - Georgia
  - Armenia
  - Bosnia Herzegovina
  - Azerbaijan
- Okres realizacji: styczeń 2008 – lipiec 2009
- Uczestnicy: Biblioteki narodowe z FUMAGABA i ze Szwajcarii, CENL, TEL, Swiss Agency for Development and Cooperation
- Źródło finansowania: Swiss Agency for Development and Cooperation
- Adres WWW:
<http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/cooperation/fumagaba/>

Europejska Biblioteka Cyfrowa

Europejska Biblioteka Cyfrowa

- Wizja Komisji Europejskiej

„In the context of our i2010 - Digital Libraries initiative the European Commission envisages the creation of a European Digital Library: a unique resource to Europe's distributed cultural heritage, ensuring a common access to millions of great paintings, historical writings, ancient manuscripts, diaries of the famous and not so famous, personal photos, and important national documents from Europe's libraries, archives and museums”

*Horst Forster, Director of „Digital Content and Cognitive Systems”,
Directorate-General for „Information Society”, European Commission
Europe's Cultural And Scientific Heritage In A Digital World International Conference,
Berlin, 21-22 luty 2007 r.*

Europeana (EDLnet)

- Cel: Umożliwienie stworzenia Europejskiej Biblioteki Cyfrowej
  - Określenie zasad współpracy między instytucjami budującymi Europejską Bibliotekę Cyfrową
  - Zbudowanie prototypu z 2 milionami obiektów
  - Opracowanie rekomendacji niezbędnych dla docelowej implementacji
    - technicznych
    - funkcjonalnych
    - ...
- Okres realizacji: lipiec 2007 – czerwiec 2009
- Uczestnicy: 90 instytucji z wszystkich krajów europejskich
  - z Polski tylko BN, jako reprezentant kraju
- Źródło finansowania: Program eContent*Plus*
- Adres WWW: <http://europeana.eu/>

EDL Foundation

- Instytucja powołana w celu utrzymania i rozwoju Europejskiej Biblioteki Cyfrowej
- Członkowie fundacji zobowiązują się do
  - Umożliwienia dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego i naukowego poprzez wielodziedzinowy portal
  - Współpracy nad utworzeniem i utrzymaniem tego portalu
  - Stymulowania inicjatyw pozwalających na udostępnianie istniejących treści cyfrowych
  - Wspierania digitalizacji europejskiego dziedzictwa kulturowego i naukowego
- Adres WWW:
http://www.europeana.eu/edlnet/edl_foundation/

EDL Foundation

- Uczestnicy
  - **EURBICA** - European Regional Branch of Intl. Council on Archives
  - **FIAT** - International Federation of Television Archives
  - **ACE** - Association Cinémathèques Européennes
  - **EMF** - European Museums Forum
  - **CENL** - Conference of European National Librarians
  - **LIBER** - Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche
  - **MICHAEL** - Multilingual Inventory of Cultural Heritage in Europe
  - **KB** - National Library of The Netherlands
  - **ICOM** - Europe International Council of Museums Europe
  - **CERL** - Consortium of European Research Libraries
  - **Bundesarchiv**, Germany
  - **Bibliothèque nationale de France**
  - **INA** - Institut National de l'Audiovisuel, France
  - **IASA** - International Association of Sound and Audiovisual Archives
  - **BNE** - Biblioteca Nacional de España
  - **MCU** - Ministerio de Cultura, España

EDL Foundation

- Uczestniczy w projektach związanych z Europejską Biblioteką Cyfrową
  - EuropeanaLocal
  - EPA
  - EFG
  - ...

EuropeanaLocal (EDLocal)

- Wizja Komisji Europejskiej vs TEL
  - Nie tylko biblioteki, również muzea, archiwa i inne
  - Nie tylko „narodowe”
- Główne cele Europeana Local
  - Zwiększenie możliwości zautomatyzowanego użycia treści cyfrowych z lokalnych i regionalnych bibliotek cyfrowych w zewnętrznych usługach sieciowych
  - Doprowadzenie do stworzenia sieci regionalnych repozytoriów cyfrowych będących w stanie komunikować się z Europeaną

EuropeanaLocal (EDLocal)

- Zmiana nazwy projektu
  - Pierwotnie: EDLocal
    - EDLnet
  - Ostatecznie: EuropeanaLocal
    - EUROPEANA („Europe’s Digital Library, Museum and Archive”)

Inne wybrane projekty

Bricks

- Cel: stworzenie technologicznych i organizacyjnych podstaw do budowy biblioteki cyfrowej na poziomie „Europejskiej Pamięci Cyfrowej” (*European Digital Memory*)
- Okres realizacji: styczeń 2004 – czerwiec 2007
- Uczestnicy: 24 instytucje badawcze i kulturalne oraz firmy komercyjne
- Źródło finansowania: 6FP
- Adres WWW:
<http://www.brickscommunity.org/>

Driver / Driver II

- Cele:
  - Zbudowanie sieci repozytoriów naukowych
    - Początkowo: 51
    - Później: „setki”
  - Umożliwienie budowy nowych usług opierających się na wiedzy z wielu dziedzin i wielu krajów
  - Promowanie istniejących i tworzenie nowych standardów związanych z metadanymi, technologiami informatycznymi oraz organizacyjnymi aspektami tworzenia repozytoriów instytucjonalnych
  - Analiza i promocja możliwości związanych z modelem OpenAccess
- Uczestnicy: 13 uczelni i instytucji badawczych (w tym z Polski UW/ICM)
- Adres WWW: <http://www.driver-repository.eu/>

Driver / Driver II

- Driver
  - Okres realizacji: styczeń 2006 – listopad 2007
  - Źródło finansowania: 6PR
- Driver II
  - Okres realizacji: grudzień 2007 – listopad 2009
  - Źródło finansowania: 7PR

Inne...

- Wiele projektów o charakterze agregacyjnym realizowanych na poziomie europejskim (np. ENRICH, CACAO) deklaruje włączenie efektów swoich prac do EUROPEANY
- Można przypuszczać, że podobne deklaracje znajdują się w projektach na poziomie krajowym

Dziękuję za uwagę!